

این مطالب از آدرس زیر گرفته شده است

<https://fa.wikipedia.org>

ویندوز اکس پی

از ویکی‌پدیا، دانشنامهٔ آزاد

ویندوز اکس پی

منبع بسته	نوع منبع
۲۰۰۸	آخرین نسخه
MS-EULA	یادار
از تاریخ ۰۸ آوریل ۲۰۱۴ مطابق با ۲۰ فروردین وضعیت	پروانه
۱۳۹۳ پشتیبانی نمی‌شود.	پشتیبانی

ویندوز اکس پی (به **انگلیسی**: Windows XP) یکی از **سیستم‌عامل‌هایی** است که اسم رمز «ویسلر (Whistler)» را بر خود داشت، چرا که در طول توسعهٔ ویندوز ایکس پی بسیاری از کارکنان مایکروسافت در تفریحگاه ویسلر **کانادا** مشغول اسکی بودند. ویندوز ایکس پی بر روی هسته ویندوز ان‌تی و ۲۰۰۰ پایه‌گذاری شد و جانشین دو ویندوز ۲۰۰۰ و ام‌بی گردید .

شرکت **مایکروسافت** ویندوز اکس پی را به منظور به‌روز کردن رابط کاربر (شکل ظاهری برنامه‌ها)، افزودن ویژگی‌های تازه، یکدست‌کردن «مبنای کد» بین اعضای مختلف خانواده **مایکروسافت ویندوز** و فراهم آوردن یک پلتفرم باثبات‌تر، پایه‌گذاری و در سال ۲۰۰۱ روانه بازار کرد .

ویندوز اکس پی که در اکتبر ۲۰۰۱ عرضه شد، یکی از محبوب‌ترین سیستم‌های عامل کامپیوتر در جهان به شمار می‌رود که گفته می‌شود بیش از چهارصد میلیون نسخه از آن در حال استفاده است.^[۱] با این حال مایکروسافت اعلام کرده دیگر به شرکت‌های عمده سازنده کامپیوتر نظیر دل، اچ پی و توشیبا مجوز نصب سیستم‌عامل قبلی را بر روی کامپیوترهای تولیدی نخواهد داد، و از ژانویه ۲۰۰۸ ویندوز اکس پی بر روی کامپیوترهای جدید عرضه نخواهد شد.^[۱]

ویندوز اکس پی در ابتدا در دو نسخه خانگی و حرفه‌ای عرضه شده‌بود. ویندوز اکس پی از چندین زبان مختلف پشتیبانی می‌کند .

محتویات

- [۱ سخت‌افزار لازم](#)
- [۲ ویرایش‌ها](#)
  - [۲.۱ ویندوز XP برای سخت‌افزارهای خاص](#)
    - [۲.۱.۱ ویرایش ۶۴ بیتی ویندوز اکس پی](#)
    - [۲.۱.۲ ویرایش x۶۴ ویندوز XP حرفه‌ای](#)
    - [۲.۱.۳ ویرایش Media Center ویندوز اکس پی](#)
    - [۲.۱.۴ ویرایش Tablet PC ویندوز اکس پی](#)
    - [۲.۱.۵ ویندوز XP نهفته](#)

- ۲.۱.۶ [ویندوز یاه برای کامپیوترهای شخصی قدیمی](#)
- [۲.۲ ویرایش مبتدی ویندوز XP](#)
- [۲.۳ ویرایش N ویندوز XP](#)
- [۳ امکانات جدید و بهنگام شده](#)
- [۴ واسط کاربر](#)
- [۴.۱ خط فرمان](#)
- [۵ سرویس یک‌ها](#)
- [۵.۱ سرویس یک یک](#)
- [۵.۲ سرویس یک ۲](#)
- [۵.۳ سرویس یک ۳](#)
- [۵.۴ مسائل امنیتی](#)
- [۵.۵ فعال سازی محصول](#)
- [۵.۶ محدودیت کیبورد](#)
- [۵.۷ Windows Genuine Advantage](#)
- [۵.۸ پایان پشتیبانی](#)
- [۶ جستارهای وابسته](#)
- [۷ منابع](#)

سخت افزار لازم

این بخش به هیچ منبع و مرجعی استناد نمی‌کند. لطفاً با افزودن یادکرد به منابع قابل اعتماد برطبق اصول تأییدپذیری و شیوه‌نامه ارجاع به منابع، به بهبود این بخش کمک کنید. مطالب بدون منبع ممکن است به چالش کشیده و حذف شوند.

سیستم مورد نیاز برای اجرای ویندوز اکس‌پی

حداقل سخت افزار لازم برای راه اندازی ویندوز اکس‌پی		
توصیه شده	حداقل	
۳۰۰ مگا هرتز یا بیشتر	۲۳۳ مگا هرتز	سرعت پردازش
۱۲۸ مگابایت	۶۴ مگابایت	حافظه RAM
سوپر وی‌جی‌ای (۸۰۰x۶۰۰) (یا تفکیک‌پذیری بالاتر)		کارت گرافیک
حدود ۱,۵ گیگابایت یا بیشتر (۱,۸ گیگابایت فضای اضافه برای سرویس پک دو، ۹۰۰ مگابایت فضای اضافه برای سرویس پک سه)		فضای خالی دیسک سخت
سیدی یا دی‌وی‌دی-رام (فقط برای نصب ابزارها بوسیله دی‌وی‌دی یا سیدی)		گرداننده نوری

ویرایش‌ها

ویندوز XP در ویرایش‌های مختلفی ارائه شده‌است که از رایج‌ترین آنها می‌توان به [ویندوز XP ویرایش خانگی](#) برای کاربران خانگی و [ویندوز XP حرفه‌ای](#) که قابلیت‌های دیگری همچون پشتیبانی از [دامنه ویندوز سرور](#) را دارد مناسب کاربران حرفه‌ای و تجاری است، اشاره کرد. [ویندوز XP ویرایش Media Center](#) نیز در حقیقت همان ویندوز XP حرفه‌ای است که قابلیت‌های اضافی در مورد سیستم‌های چند رسانه‌ای همچون تماشای TV، مشاهده DVD و شنیدن موزیک دارد. [ویندوز XP ویرایش Tablet PC](#) برای اجرا در پلت فرم‌های [Tablet PC](#) طراحی شده‌است. همچنین دو ویرایش [۶۴ بیتی](#) از ویندوز XP وجود دارد: [ویندوز XP ویرایش ۶۴ بیتی](#) برای پردازنده‌های تیانوم و [ویندوز XP ویرایش حرفه‌ای x ۶۴](#) برای پردازنده‌های x ۸۶-۶۴. ویندوز ایکس پی بعد از ویندوز ۹۸ یکی از محبوبترین سیستم عامل‌هایی بود که شرکت مایکروسافت تصمیم به تولید آن گرفت. البته نسخه‌های متفاوتی از این ویندوز را دیده بودم ولی بیشترین مصرفی که لااقل من دیدم بر روی سیستم‌های خانگی و اداری ویندوز ایکس پی پروفشنال بود که محبوبیت

بسیار زیادی در بین کاربران ایرانی داشت. هنوز هم البته با وجود اینکه بعد از ویندوز xp سیستم عامل‌های دیگری هم تولید شد ولی در بعضی از سیستم‌ها هنوز از این ویندوز محبوب استفاده می‌شود

ویندوز XP به خاطر بهبود کارایی و پایداری نسخه‌های قبلی ویندوز، مورد توجه قرار گرفته‌است. در ویندوز XP، واسط گرافیکی کاربر کاملاً از نو طراحی شده‌است و بسیار کاربرپسندتر از نسخه‌های قبلی ویندوز مایکروسافت است. قابلیت‌های مدیریت نرم‌افزاری جدیدی در XP معرفی شده‌اند که کاربران را از جهنم DLLها که در نسخه‌های قبلی همه را به ستوه درمی‌آورد، رهایی می‌بخشد. اولین نسخه از ویندوز است که از فعال سازی محصول برای مقابله با قوانین تخلف نرم‌افزاری استفاده می‌کند. با وجود تمام قابلیت‌های موجود، XP به خاطر آسیب‌پذیری‌های امنیتی، وجود برنامه‌های جانبی مایکروسافت همچون اینترنت اکسپلورر و ویندوز مدیا پلیر در ویندوز به صورت پیش فرض و برخی زمینه‌های واسط کاربر، مورد انتقاد کاربران قرار گرفته‌است. در ویرایش اصلی ویندوز، ویرایش خانگی برای کاربران خانگی و ویرایش حرفه‌ای، برای کاربران حرفه‌ای و تجاری است. علاوه بر این ویرایش Media Center نیز موجود می‌باشد.

در زیر برخی از قابلیت‌های اضافی ویندوز XP نسخه حرفه‌ای نسبت به نسخه خانگی آمده‌است:

1. توانایی پیوستن به دامنه ویندوز سرور، گروهی از کامپیوترها که از راه دور به وسیله یک یا چند سرور مرکزی مدیریت می‌شوند (اکثر کسب و کارهایی که از ویندوز استفاده می‌کنند دامنه و ویندوز سرور دارند).
2. استفاده از طرح‌های لیست کنترل دسترسی برای تعیین اجازه دسترسی به فایل‌ها به کاربران خاص، البته کاربران می‌توانند از ابزارهایی برای از بین بردن این اجازه دسترسی‌ها استفاده کنند. رفتن به حالت امن یکی از راه‌های اصلاح لیست کنترل دسترسی‌ها است.
3. سرور سرویس‌های ترمینال که امکان استفاده از ویندوز را به کاربران کامپیوترهای دیگر از طریق شبکه محلی یا اینترنت می‌دهد.
4. فولدر و فایل‌های offline که به PC امکان ذخیره و اجرای یک کپی از فایل‌های کامپیوترهای دیگر موجود در شبکه در حالت قطع بودن اتصال را می‌دهد.
5. سیستم فایل رمزنگاری شده، که فایل‌های ذخیره شده در هارد دیسک را رمزنگاری می‌کند و در نتیجه به کاربران غیرمجاز دیگر اجازه خواندن آنها را نخواهد داد.
6. قابلیت‌های مدیریتی متمرکز شده، شامل سیاست‌های گروهی، نصب و نگهداری خودکار نرم‌افزار، سرویس‌های نصب از راه دور. (RIS)
7. پشتیبانی از دو واحد پردازش مرکزی و توانایی‌های هابیر تردینگ که در پردازنده‌های مدرن به عنوان بخشی از یک پردازنده فیزیکی در نظر گرفته می‌شود.^{۱۳۱۲}

ویندوز XP برای سخت‌افزارهای خاص

مایکروسافت نسخه‌های سفارشی از ویندوز XP برای بازار سخت‌افزارهای خاص را نیز عرضه کرده‌است. پنج نسخه از XP برای سخت‌افزارهای خاص است که دوتای آنها مخصوص پردازنده‌های ۶۴ بیتی است.

ویرایش ۶۴ بیتی ویندوز اکس‌پی

«ویرایش ۶۴ بیتی ویندوز XP برای کامپیوترهای با پردازنده ایتانیوم طراحی شده‌است. عرضه این نسخه در سال ۲۰۰۵ پس از اتمام تولید سیستم‌های ایتانیوم، توسط کمپانی Hewlett Packard آخرین کمپانی عرضه‌کننده سیستم‌های ایتانیوم متوقف شد. البته در نسخه‌های سرور ویندوز همچنان از پردازنده‌های ایتانیوم پشتیبانی می‌شود.

ویرایش x ۶۴ ویندوز XP حرفه‌ای

«ویرایش x ۶۴ ویندوز حرفه‌ای» بر اساس ویندوز سرور ۲۰۰۳ طراحی شده‌است و پردازنده‌های AMD ۶۴ و نسخه توسعه یافته معماری IA-۳۲ اینتل را پشتیبانی می‌کند. این معماری در چیپ‌های اوپترون و Athlon ۶۴ شرکت AMD و نسخه‌های توسعه یافته اکس ۶۴-۸۶ با سازگاری گسترده چیپ‌های اینتل یافت می‌شود. مایکروسافت در نسخه‌های قبلی ویندوز نیز میکروپروسورهای خاص را پشتیبانی می‌کرد. البته ویندوز NT پردازنده‌های ۶۴ بیتی را به عنوان ۳۲ بیتی در نظر می‌گرفت. فایل‌های لازم برای تمام معماری‌های مختلف پردازنده‌ها در CD نصب XP موجود است و نیازی به خرید نسخه‌های مجزا نمی‌باشد.

ویرایش Media Center ویندوز اکس پی

«ویرایش Media Center ویندوز XP برای کامپیوترهای [media center](#) پیاده‌سازی شده‌است. این نسخه تنها در همان کامپیوترها موجود است و به صورت مجزا به فروش نمی‌رسد. در سال ۲۰۰۳ این نسخه تحت عنوان «ویندوز XP ویرایش Media center ۲۰۰۳» به هنگام شد که قابلیت‌های جدیدی همچون امکان استفاده از رادیو FM به آن اضافه شده بود. در سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵ نیز این ویرایش ارتقاء داده شد.

ویرایش Tablet PC ویندوز اکس پی

مایکروسافت این نسخه را به طور خاص برای کامپیوترهای لپ‌تاپ/نت بوک که به آنها اصطلاحاً **تبلت** می‌گویند، طراحی کرده‌است. این ویرایش یادداشت‌های دست نوشته، صفحات نمایش تصویر-گرا و صفحات نمایش حساس به قلم را پشتیبانی می‌کنند. این ویرایش نیز به همراه کامپیوتر Tablet به فروش می‌رسد و امکان خرید مجزای آن وجود ندارد.

ویندوز XP نهفته

این ویرایش برای کاربرد در وسایل الکترونیکی خاصی همچون **بسته‌های Set-top**، کیوسک‌ها، دستگاه‌های خودپرداز، وسایل پزشکی، دستگاه‌های POS و مولفه‌های پروتکل صدا روی اینترنت (VOIP) پیاده‌سازی شده‌است.

ویندوز پایه برای کامپیوترهای شخصی قدیمی

در ژوئیه ۲۰۰۶ مایکروسافت یک نسخه محدود شده (thin-client) از ویندوز XP برای PC های قدیمی ارائه کرد که تنها برای مشتریان **بیمه نرم‌افزاری مایکروسافت** مایکروسافت که می‌خواهند سیستم عامل خود را به XP ارتقا دهند ولی به هر دلیل تمایلی به خرید سخت‌افزارهای مورد نیاز برای XP ندارند، عرضه می‌شود.

ویرایش مبتدی ویندوز XP

این ویرایش ویندوز XP نسخه ارزان قیمتی است که در کشورهای تایلند، ترکیه، مالزی، اندونزی، روسیه، هند، برزیل، آرژانتین، شیلی، مکزیک، اکوادور، اروگوئه و ونزوئلا موجود است. این ویرایش شبیه ویرایش خانگی است ولی محدودیت‌های خاصی همچون اجازه اجرای تنها سه برنامه به طور همزمان را دارد. بر طبق گفته انتشارات مایکروسافت، ویرایش مبتدی ویندوز XP، «یک ویرایش ارزان قیمت مایکروسافت ویندوز XP است که برای کاربران مبتدی PC در **کشورهای در حال توسعه** طراحی شده‌است.»

ویرایش مبتدی امکانات خاصی برای بازارهای غیرآمریکایی، جایی که مشتریان ممکن است **سواد کامپیوتری** نداشته باشند، دارد. به عنوان مثال امکانات راهنمای محلی شده برای آنهایی که به زبان انگلیسی صحبت نمی‌کنند، تصاویر پس زمینه مخصوص هر کشور¹⁴ و محافظ صفحه نمایش‌هایی مخصوص و تنظیمات پیش فرض دیگری که برای استفاده راحتتر از ویندوز XP طراحی شده‌است، برخی از امکانات مخصوص این ویرایش است. به علاوه این ویرایش محدودیت‌هایی دارد که اعمال آنها باعث ارزانتر شدن آن نسبت به نسخه‌های دیگر ویندوز XP شده‌است.¹⁵

در این ویرایش تنها سه برنامه به طور همزمان اجازه اجرا دارند و هر برنامه نیز حداکثر می‌تواند سه پنجره باز داشته باشد. بیشترین رزولوشن به ۱۰۲۴×۷۶۸ محدود شده‌است و هیچ پشتیبانی از دامنه و شبکه‌های کارگروهی نمی‌شود. همچنین این ویرایش برای پردازنده‌های کم توانی همچون **سلرون** اینتل و **Duron** کمپانی AMD ساخته شده‌است. در این ویرایش حداکثر حافظه اصلی ۲۵۶ مگابایت و ۸۰ گیگا بایت هارد دیسک را پشتیبانی می‌کند. (البته مایکروسافت به صورت واضح اعلام نکرده‌است که این محدودیت برای اندازه کل دیسک است یا برای هر پارتیشن) و بالاخره اینکه گزینه‌های محدودی برای سفارشی سازی تم‌ها، دسک تاپ و نوار ابزار موجود است.

در ۱۹ اکتبر ۲۰۰۶ مایکروسافت اعلام کرد که ۱,۰۰۰,۰۰۰ نسخه از ویرایش مبتدی ویندوز XP را به فروش رسانده‌است.¹⁶ اما در تولید انبوه این ویرایش توفیق چندانی نداشته‌است. نسخه‌های کرک شده و استفاده بدون مجوز از این ویرایش نیز بسیار موجود است.

ویرایش N ویندوز XP

در مارس ۲۰۰۴ کمیسیون اروپا مایکروسافت را ۴۹۷ میلیون یورو (معادل ۶۰۳ میلیون دلار آمریکا) جریمه کرد و دستور داد تا یک نسخه از ویندوز بدون [ویندوز مدیاپلیر](#) تهیه کند. کمیسیون ادعا کرد که [مایکروسافت](#) «قانون رقابت اتحادیه اروپا» را با [مونوپلی](#) در بازار سیستم عامل‌های PC برای [سرور \(محاسبات\)](#) و مدیا پلیرها نقض کرده است.» به هر حال [مایکروسافت](#) طبق قانون عمل کرد و نسخه‌ای را مطابق قانون تصویب شده عرضه کرد که در آن [ویندوز مدیا پلیر](#) وجود ندارد، اما در عوض کاربران را تشویق می‌کند که مدیاپلیر خود را دانلود کنند. مایکروسافت در ابتدا قصد داشت نام این ویرایش را بدون مدیا بگذارد، اما مقامات اتحادیه اروپا نام ویرایش N را پیشنهاد کردند که حرف N حرف اول عبارت Not with Media Player است. با توجه به اینکه قیمت ویرایش بدون مدیا پلیر XP با ویرایش عادی آن یکسان بود کمپانی‌های [دل](#)، [هیولت پاکارد](#)، [لنو](#) و [فوجیتسو زیمنس](#) از ویرایشی که به همراه مدیا پلیر است استفاده کردند.^{۱۰۹}

امکانات جدید و بهنگام شده

ویندوز XP امکانات جدید بسیاری در سری ویندوز دارد :

۱. شروع سریع تر و امکان Hibernation
۲. واسط کاربر پسند فوق العاده، شامل یک فریم‌ورک برای توسعه تم‌های محیط دسک تاپ.
۳. [تعویض سریع کاربر](#) که امکان کار با کامپیوتر را به چند کاربر می‌دهد که هر کدام دسک تاپ‌های جداگانه و برنامه‌های باز مجزا وضعیت‌های مختلفی را دارند.
۴. مکانیسم پردازش فونت [clearType](#) که برای افزایش قابلیت خواندن متن در صفحات نمایش کریستال مایع و مانیتورهای مشابه طراحی شده است.
۵. قابلیت [دسک تاپ از راه دور](#) که به کاربران اجازه اتصال به کامپیوترهای یکدیگر و کار با ویندوز XP از طریق شبکه یا [اینترنت](#) را می‌دهد.
۶. پشتیبانی از اکثر مودم‌های DSL و اتصالات شبکه‌های بیسیم.

واسط کاربر

ویندوز XP یک [واسط گرافیکی کاربر](#) جدید بر اساس کارها عرضه کرده است. منوی شروع و قابلیت‌های جستجو از نو طراحی شده‌اند و افکت‌های ویژه‌ای اضافه شده‌اند که در زیر برخی از آنها آمده‌اند .

۱. قرار دادن ناحیه انتخاب شده در اکسپلورر در یک مستطیل نیمه شفاف.
۲. توانایی قرار دادن گرافیک‌هایی به آیکون یک فولدر که می‌تواند نشان دهنده نوع اطلاعات ذخیره شده در فولدر باشد.
۳. سایه‌های برجسته آیکون‌های روی دسک تاپ.
۴. نوار کناری بر اساس کارهای موجود در پنجره اکسپلورر (کارهای رایج).
۵. توانایی گروه کردن دکمه‌های موجود در پنجره یک برنامه در یک دکمه.
۶. توانایی قفل کردن نوار کار و دیگر نوار ابزارها به منظور جلوگیری از تغییرات تصادفی.
۷. ذخیره برنامه‌های مورد استفاده اخیر در منوی شروع.
۸. سایه‌های زیر منوها (ویندوز ۲۰۰۰ سایه‌هایی زیر نشانگر مارس داشت ولی نه زیر منوها).

ویندوز XP تأثیر هر کدام از افکت‌های ویژه‌ای روی کاهش کارایی سیستم را تحلیل می‌کند و سپس تعیین می‌کند که از کدام یک از آنها استفاده کند. استفاده از هر کدام از این افکت‌ها بیش کاری در پردازنده به وجود خواهد آورد. البته کاربران می‌توانند به راحتی تنظیمات مربوطه را عوض کنند.^{۱۱۱}

برخی از افکت‌ها همچون [آمیختگی آلفا](#) (شفافیت و مات شدن) تنها توسط کارت‌های ویدیو جدید به نمایش در می‌آیند. اما در صورتی که کارت ویدیویی قابلیت نمایش آمیختگی آلفا را نداشته باشد، کارایی سیستم پایین می‌آیند و مایکروسافت توصیه کرده است که این افکت‌ها به صورت دستی غیرفعال شوند.^{۱۱۲}

در ویندوز XP می‌توان از «استایل‌های ویژوال» برای تغییر واسط کاربر استفاده کرد؛ ولی استایل‌های ویژوال باید به وسیله مایکروسافت برای اجرا کد شوند "Luna". نام یک استایل ویژوال است که به همراه ویندوز XP عرضه شده‌است و در ماشین‌های با رم ۶۴ مگابایت به بالا به صورت پیش فرض انتخاب می‌شود "Luna". به عنوان یکی از استایل‌های ویژوال محبوب ویندوز XP است .

عکس پس زمینه پیش فرض Bliss یک تصویر از سرزمینی از [نایا والی](#) در بیرون از [کالیفرنیا، نایا](#) است که تپه‌های سبز و آسمان آبی به همراه ابرهایی در آن تصویر مشاهده می‌شود. در صورت تمایل نیز می‌توان از واسط «کلاسیک» ویندوز ۲۰۰۰ نیز استفاده کرد. چندین نرم‌افزار جانبی وجود دارد که صدها استایل ویژوال مختلف می‌سازند. به علاوه مایکروسافت تمی با نام رویال دارد که در ویرایش Media Center وجود دارد. البته در بقیه نسخه‌های ویندوز XP نیز وجود دارد. تم ویندوز «کلاسیک» از واسط مشابه بقیه تم‌های استاندارد ویندوز XP استفاده می‌کند و تأثیر زیادی روی کاهش کارایی ندارد .

خط فرمان

ویندوز XP یک واسط خط فرمان cmd.exe برای اجرای تک فرمان‌ها و اجرای اسکریپت‌هایی که "Batch file" خوانده می‌شوند. راهنمای سینتکس زبان CLI ویندوز XP به خوبی راهنمای واسط گرافیکی آن تهیه نشده‌است. لیست ساده‌ای از دستورهای ساده موجود در خط فرمان با تایپ "help" به نمایش در می‌آید. سینتکس کامل یک دستور نیز با تایپ «command-name|?» برای هر دستور به صورت مجزا به نمایش داده می‌شود .

سرویس پک‌ها

مایکروسافت هر چند وقت یک بار سرویس پک‌هایی برای سیستم عامل ویندوز به منظور رفع مشکلات و اضافه کردن امکانات به آن انتشار می‌دهد .

سرویس پک یک

سرویس پک ۱ (SP1) ویندوز XP در [۹ سپتامبر ۲۰۰۲](#) انتشار یافت. از مهمترین امکانات اضافه شده قابل ذکر می‌توان به پشتیبانی از [USB ۲.۰](#) و امکان "Set program Access and Defaults" اشاره کرد. برای اولین بار کاربران می‌توانند برنامه‌های پیش فرض فعالیت‌هایی همچون جستجوی وب و برنامه‌های چت را کنترل و اصلاح کنند. البته این امکان قبلاً در سرویس پک ۳ [ویندوز ۲۰۰۰](#) نیز عرضه شده بود. سرویس پک ۱ نسخه دیگری است که مایکروسافت بعداً انتشار داد و در آن [ماشین مجازی جاوا](#) مایکروسافت را در پی دادخواهی شرکت [سان مایکروسیستمز](#) از ویندوز حذف کرد. آدرس دهی منطقی بلاک که به سیستم عامل اجازه می‌داد تا هارددیسک‌های با ظرفیت بیشتر از ۱۳۷ گیگا بایت را ببینند در سرویس پک ۱ به صورت پیش فرض فعال شد و پشتیبانی از [ساتا](#) نیز میسر گشت . پشتیبانی مایکروسافت از سرویس پک ۱ در [۱۰ اکتبر ۲۰۰۶](#) پایان پذیرفت.^{۱۱۳}

سرویس پک ۲

سرویس پک ۲ (با نام کد "Springboard") در [۶ اگوست ۲۰۰۴](#) پس از تاخیرهای بسیار، با اصلاحات امنیتی ویژه‌ای در ویندوز، انتشار یافت. بر خلاف سرویس‌های قبلی، سرویس پک ۲، امکانات جدیدی به ویندوز XP اضافه کرد. یک دیواره آتش پیشرفته، پشتیبانی بهبود یافته از [وای-فای](#) به کمک یک ویزارد، یک [Pop-up](#) بلاکر برای [اینترنت اکسپلورر](#) و پشتیبانی از [بلوتوث](#) از جمله قابلیت‌های جدید اضافه شده در سرویس پک ۲ بود. پیشرفت‌های امنیتی که در سرویس پک ۲ عرضه شده بود شامل اضافه کردن یک دیواره آتش به نام [Windows FireWall](#) و فعال کردن پیش فرض آن بود. حفاظت پیشرفته از حافظه که جلوی سربرار بافر پردازنده‌ها را می‌گرفت و پشتیبانی از [raw socket](#) را قطع می‌کرد، ملاحظات امنیتی دیگر اعمال شده‌است. این امکان خرابی ناشی از حمله ماشین‌های "Zombie" که از راه دور با اجرای برنامه‌هایی تمام منابع کامپیوتر را از پای در می‌آورند) را کاهش می‌دهد. به علاوه در این سرویس پک بهبودهای مرتبط با امنیتی نیز در زمینه جستجو در وب و پست الکترونیکی داده شد [Windows Security Center](#) که در سرویس پک ۲ ارائه شد، یک نظارت کلی بر جنبه‌های امنیتی سیستم از جمله حالت [نرم‌افزارهای آنتی ویروس](#)، وضعیت بهنگامی ویندوز، و دیواره آتش جدید ویندوز دارد. نرم‌افزارهای آنتی ویروس و دیواره آتش می‌توانند

در این مرکز امنیتی جدید یکپارچه شوند Windows Movie Maker ۲. با افکت‌های ویدیویی و گزینه‌های جدید در این سرویس پک ارائه شد. لیست کاملی از امکانات اضافه شد در SP ۲ در وب سایت مایکروسافت وجود دارد.^{۱۴}

با انتشار هر سرویس پک ممکن است برخی از برنامه‌ها دیگر کار نکنند و مایکروسافت لیست این برنامه‌ها را در وب سایت خود ذکر کرده است.^{۱۵} کمپانی AssetMatrix اعلام کرد که در حدود یک دهم کامپیوترهایی که سیستم عامل ویندوز XP خود را با SP۲ به هنگام کرده‌اند به سختی قادر به اجرای برنامه‌های این کمپانی شدند.^{۱۶} سرویس پک ۲ تغییرات مهمی در ویرایش‌های Tablet Pc و Media Center می‌دهد و از ۲۴ زبان جدید پشتیبانی می‌کند.^{۱۸} تغییرات ویرالی نیز در SP۲ ایجاد شده است. در پرده آغازین ویندوز (جایی که در ابتدای روشن کردن کامپیوتر لوگوی ویندوز XP به همراه سه مربع لغزان در زیر آن به نمایش در می‌آید) عبارت «©۱۹۸۵-۲۰۰۱» و نام ویرایش (به عنوان مثال «Home Edition» یا «Professional» حذف شده است. در ویرایش خانگی رنگ مربع‌های لغزان از سبز به آبی تغییر کرده است. به علاوه آیکون اتصال شبکه بیسیم که دو کامپیوتر را نشان می‌داد (مشابه آیکون اتصال LAN) تغییر کرده است و تنها یک کامپیوتر است که سمبل یک موج رادیویی در سمت راست آن مشاهده می‌شود. در حالی که نگاه‌ها به سمت SP ۲ مثبت بود، بعضاً انتقاداتی از سوی برخی کارشناسان نیز مطرح می‌شد، توماس گرین از The Register ادعا می‌کند که SP ۲ تنها یک مسکن مسخره برای جنبه‌های امنیتی ویندوز است. در SP۲ بهبودهای امنیتی سطح پایینی صورت گرفته است و بسیاری از آنها نیز به ادمین و کاربر نشان داده نشده است و اشکالات زیادی هنوز در آن مشاهده می‌شود، فعال بودن بسیاری از سرویس‌ها و مؤلفه‌های شبکه‌ای، اجازه دسترسی‌های اشتباه، آسیب‌پذیری زیاد IE و OE (نرم‌افزار پست الکترونیکی) در مقابل اسکرپیت‌های مخرب و نصب یک بسته فیلتر که فاقد ظرفیت کافی برای خروج از فیلترینگ است، از جمله اشکالات رفع نشده است.^{۱۹}

سرویس پک ۳

مسائل امنیتی

ویندوز XP به خاطر استعداد بالایش در جذب نرم‌افزارهای مخرب، ویروس‌ها، تروجان و کرم‌ها مورد انتقاد قرار می‌گیرد. به علاوه این نکته را باید در نظر داشت که مسائل امنیتی با این حقیقت آمیخته است که کاربران ویرایش خانگی به طور پیش فرض یک حساب از یک ادمین دریافت می‌کنند که یک دسترسی نامحدود به جنبه‌های پشتیبانی سیستم می‌دهد. حال اگر حساب ادمین تخریب شود و هیچ قانونی نمی‌تواند محدود حساب کامپیوتر مورد توافق را مشخص کند.

به خاطر بازار فروش بالا، ویندوز در طول تاریخ هدف جذابی برای سازندگان ویروس بوده است. البته حفره‌های امنیتی تا زمانی که کشف نشده‌اند غیرقابل مشاهده هستند، مایکروسافت بیان داشته است که انتشار بسته‌های رفع مشکل حفره‌های امنیتی باعث می‌شود که هکرها پی به این مشکل ببرند و به سرعت به کامپیوترهایی که هنوز این مشکل را برطرف نکرده‌اند، حمله کنند. به منظور کاهش سرعت پخش برنامه‌های مخرب روی کامپیوترهای آسیب‌پذیر، مایکروسافت در SP ۲ تعداد اتصالات خروجی TCP/IP را از ۶۵۵۳۵ به ۱۰ کاهش داد.^{۲۰}

از آنجایی که بیشتر از این تعداد اتصال خروجی در آن واحد نمی‌تواند برقرار شود، تعداد زیادی اتصال کامل نشده در صف انتظار قرار می‌گیرد. این محدودیت اعتراض بسیاری از نرم‌افزارهای قانونی همچون برنامه‌های همتا به همتا را برانگیخته است. البته می‌توان با اضافه کردن یک فایل سیستمی به نام «tcpip.sys» محدود را به مقدار قبلی افزایش داد.^{۲۱}

فعال سازی محصول

فعال سازی محصول و مجوز استفاده امر رایجی در نرم‌افزارهای تجاری و صنعتی می‌باشد. (علی الخصوص در مورد نرم‌افزارهای تک کاربره با قیمت‌های بالا (ویندوز XP نیز دلایل بسیاری دارد که کاربران کامپیوتری در ابتدای استفاده سیستم عامل خود را به مایکروسافت معرفی نمایند. سیستم به مایکروسافت معرفی می‌شود تا از انتشار نسخه‌های غیرمجاز جلوگیری شود).^{۲۲} برای فعال سازی به یک کامپیوتر و کاربر خاص به نیاز است که سیستم عامل را در یک محدوده زمانی مشخص فعال کند. حال در طول این مدت اگر دو یا بیشتر از دو مؤلفه مرتبط کامپیوتر به هنگام شود، ویندوز تا زمان فعال سازی مجدد توسط مایکروسافت اجرا نخواهد شد.

محدودیت کپی

سرویس پک‌های ویندوز XP طوری طراحی شده‌اند که روی کامپیوترهایی که نسخه نصب شده ویندوز XP با کلید محصول غیرمجاز را دارند، نصب نمی‌شوند. کلید محصول هر نسخه ویندوز XP یکتا است و به همراه مستندات آن به صاحب محصول ارسال می‌شود، اما تعداد محدودی از این کلیدها در اینترنت منتشر یافته‌اند و بسیاری از کاربران از این کلیدها استفاده و ویندوز را غیرمجاز نصب می‌کنند. در هر سرویس پک لیستی از این کلیدهای نامعتبر اضافه می‌شود تا جلوی نشر غیرمجاز و بدون اعتبار ویندوز گرفته شود. مایکروسافت در SP2 یک موتور تشخیص کلید معتبر اضافه کرد که می‌توانست کلیدهای ممنوعه را حتی اگر تا به حال از آنها استفاده هم نشده‌است را پیدا کند. البته پس از سروصدای زیاد مشاوران **امنیت کامپیوتری** که در نتیجه مشکلاتی که این موتور حتی برای کاربران مجاز ویندوز XP پدیدآورد، در انتها مایکروسافت تصمیم به غیرفعال کردن موتور تشخیص کلیدهای نامعتبر گرفت. در حال حاضر SP2 تنها لیست سیاه موجود در سرویس پک 1 را چک می‌کند. این بدین معنی است که آنهایی که از کپی‌های ویندوز XP استفاده می‌کنند که اخیراً کلید آنها لورفته‌است می‌تواند به راحتی SP2 را به سیستم عامل خود اضافه کنند.

Windows Genuine Advantage

Windows Genuine Advantage امکانی است که قانونی بودن گواهی ویندوز XP را چک می‌کند. در صورتی که تشخیص داده شود کلید نامعتبر است اعلانی مرتباً به کاربر گوشزد خواهد کرد که مجوز استفاده را از مایکروسافت خریداری نماید. به علاوه با این تشخیص دسترسی کاربر به بسته‌های جدید مایکروسافت قطع می‌شود و دیگر نمی‌تواند نسخه‌های جدید نرم‌افزارهایی همچون **دیرکت اکس**، **ویندوز دیفندر**، **اینترنت اکسپلورر** و دیگر محصولات مایکروسافت را نصب کند.^[1]

دانلودهایی که تحت عنوان «به هنگام سازی بحرانی امنیتی» نامگذاری شده‌اند بدون مداخله کاربران به صورت خودکار انجام می‌شوند. اعلان "WGA" هر بار که کاربر به اینترنت وصل می‌شود، ظاهر می‌شود و به همین خاطر مورد اعتراض بسیاری از کاربران قرار گرفته‌است. برخی ادعا می‌کنند که این اعلان هیچ تفاوتی با spyware ها ندارد و برخی دیگر حتی ادعا کرده‌اند که "WGA" نسخه ویندوز اصلی آنها را به اشتباه، دزدی معرفی کرده‌است. به هر حال به خاطر اینکه این امکان هنوز در فاز آزمایش است، مایکروسافت امکان حذف آن را مهیا نکرده‌است و تنها دستورالعمل حذف دستی آنرا به کاربران می‌گوید.^[2] البته دانلودهای خودکار مایکروسافت نیز می‌تواند اجباری نباشد، بدین صورت که کاربران باید تنظیم به هنگام سازی خودکار ویندوز خود را در حالتی ست کنند که همیشه و قبل از شروع دانلود به آنها بگوید که چه چیزی قرار است دانلود شود و کاربران نیز می‌توانند به راحتی جلوی نصب اعلان WGA را بگیرند و از به هنگام ساز ویندوز بخواهند که کارش را در زمان دیگری ادامه دهد.

پایان پشتیبانی

از ۲۰ فروردین ۱۳۹۳، شرکت مایکروسافت پشتیبانی ویندوز اکس‌پی را متوقف کرد.^[3] از آن تاریخ به بعد، هیچ اصلاحیه امنیتی برای این سیستم عامل تهیه و منتشر نشد.^[4] در مرداد ماه ۱۳۹۲، شرکت مایکروسافت به کاربران سیستم عامل ۱۲ ساله خود هشدار داد که در آینده نزدیک این سیستم عامل تبدیل به تله‌ای خواهد شد که نفوذگران خواهند توانست به دفعات برای به دام انداختن قربانیان خود، از آن سوء استفاده کنند.^[5] با توجه به اینکه بسیاری از بخش‌ها و قابلیت‌های سیستم عامل ویندوز در نسخه‌های مختلف یکسان هستند، لذا با کشف یک نقطه ضعف در یکی از نسخه‌های ویندوز، این احتمال وجود دارد که نسخه‌های دیگر نیز نسبت به این نقطه ضعف آسیب‌پذیر باشند. چرا که نفوذگران می‌توانند با مهندسی معکوس بر روی اصلاحیه‌های مایکروسافت، متوجه شوند که نقطه ضعف در چه بخش از سیستم عامل ویندوز هست و به چه نحوی اصلاح و ترمیم شده است. با داشتن این اطلاعات، نفوذگران قادر خواهند بود که نقطه ضعف را در ویندوز اکس‌پی هم شناسایی کرده و راه سوء استفاده از آن را هم به دست آورند.^[6]